830/09

Den 2. november 2009 blev i sag nr. 75.582:

xxx xxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

AP Pension
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har kundeforholdsforsikring indeholdende en gruppelivsforsikring og en ulykkesforsikring klager over, at selskabet har annulleret aftalen med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet med henvisning til forsikringsaftalelovens § 6.

Klageren kom til skade ved en arbejdsulykke den 29/3 2007, som han anmeldte til selskabet. Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren ved udfyldelsen af forsikringsbegæringen den 6/9 2004 har afgivet urigtige risikooplysninger. Selskabet har annulleret forsikringen med tilbagevirkende kraft til tegningsdatoen, idet selskabet, såfremt det havde haft de korrekte oplysninger, ikke ville have tegnet forsikringen.

Ved skrivelse af 4/9 2008 har klagerens advokat til selskabet bl.a. bemærket:

> "Jeg forudsætter, at den relevante bestemmelse, De ønsker bragt i anvendelse, er Forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1.
>
> På vegne min klient gøres det gældende, at Forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 ikke finder anvendelse, idet min klients kroniske psoriasislidelse ikke på nogen måde kan være konkurrerende skadesårsag til en forsikringsbegivenhed under Deres ulykkesforsikring.
>
> Jeg skal i forbindelse hermed henvise til retspraksis, jf. UFR 1952.278H - UFR 1960.476Ø - UFR 1969.62H.

Endvidere skal jeg på vegne min klient gøre gældende, at den simple uagtsomhed, som min klient har udvist ved ikke at oplyse om sin psoriasislidelse ved tegning af ulykkesforsikring, ikke har haft indflydelse på Deres villighed til at tegne forsikring på identiske vilkår som gjort.

Med henvisning til Forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3, gøres det subsidiært gældende:

- at der ingen årsagssammenhæng eller adækvans er imellem min klients psoriasislidelse og min klients fald fra stige,

- at min klients psoriasislidelse på ingen måde har forværret følgerne af min klients faldskade fra stige,

- at den af min klient udviste uagtsomhed alene er af meget ringe karakter, idet min klient ved udfyldelsen af spørgeskema ikke har modtaget tilstrækkelig vejledning samt at min klient klart ikke forudsatte, at min klients kroniske psoriasislidelse på nogen måde skulle kunne få indflydelse på en ulykkesforsikring.

Jeg afventer herefter Deres stillingtagen til, om De ønsker at opretholde den foretagne annullation eller om De trækker annullationen tilbage og anerkender min klients dækningsberettigede skade.

Måtte jeg høre fra Dem snarest muligt."

Ved skrivelse af 24/3 2009 til nævnet har selskabet fastholdt sin afgørelse og har herved bl.a. anført:

"U.T. har igennem sit pengeinstitut, tegnet en kundeforholdsforsikring med blandt andet gruppeulykkesforsikring i selskabet. Ordningen trådte i kraft den 1. september 2004.

Indledningsvis skal opmærksomheden henledes på, at den pågældende Kundeforholdsforsikring er et produkt bestående af en gruppelivsforsikring ved død og som tillæg hertil en gruppeulykkesforsikring.

Produkttypen Kundeforholdsforsikring består således af to produkter, hvoraf gruppelivsforsikringen er det primære produkt. Gruppelivsforsikringen er tilknyttet en gruppeulykkesforsikring, jf. blandt andet den til U.T. udstedte forsikringsmeddelelse **(bilag …): '**Der er til gruppelivsforsikringen tilknyttet en ulykkesforsikring, der dækker følger efter ulykkestilfælde.'

Når kunden gennem sit pengeinstitut begærer gruppelivsforsikringen, bliver helbredet *alene* bedømt i relation til dødsfaldsdækningen. Forudsat gruppelivsforsikringen kan antages, medfølger gruppeulykkesforsikringen således automatisk.

Gruppeulykkesforsikringen kan *ikke* i denne produkttype tegnes som et selvstændigt produkt, hvorfor en annullering af gruppelivsforsikringen grundet urigtige oplysninger, altid vil medføre at hele forsikringen annulleres, inklusive gruppeulykkesforsikringen.

Idet selskabet ikke ville have tegnet gruppelivsforsikringen, såfremt de korrekte helbredsoplysninger havde foreligget på tegningstidspunktet, har selskabets løfte tabt sin bindende virkning, idet forudsætningerne for tilsagnet om gruppeulykkesforsikringen er bristet på

grund af urigtige helbredsoplysninger. Forudsætningerne har været såvel afgørende som væsentlige for selskabets antagelse af forsikringen, jf. forudsætningslæren.

Spørgsmålet er herefter, hvorvidt selskabets annullering af gruppelivsforsikringen er berettiget.

De for ordningen gældende forsikringsbetingelser er vedlagt **(bilag …).** I henhold til Gruppelivsforsikrings forsikringsbetingelsers § 1, 4. afsnit gælder, at 'Er der ved tegningen, eller senere af gruppemedlemmet eller tredjemand, givet urigtige eller ufuldstændige oplysninger, er retsvirkningerne som foreskrevet i forsikringsaftalelovens §§ 4-10.'

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1, at såfremt forsikringstageren har afgivet urigtige oplysninger, er selskabet fri for ansvar, hvis det kan antages, det ikke ville have overtaget forsikringen, hvis det rette forhold havde været oplyst.

I forbindelse med Kundeforholdsforsikringens tegning udfyldte U.T. en helbredserklæring dateret og underskrevet den 6. september 2004 **(bilag …).** I det følgende citeres alene de punkter, der har betydning for den konkrete sag.

Spørgsmål 1
'Har du inden for de sidste 3 år lidt af nogen alvorlig sygdom?

Hvilken sygdom?
Hvornår?
Hvor længe?'

Svar ad 1
'Nej'

Spørgsmål 1 findes ikke fyldestgørende besvaret, idet selskabet i forbindelse med U.T.'s anmeldelse af et ulykkestilfælde, har fået kendskab til U.T.'s helbredsoplysninger, som vi ikke tidligere har været i besiddelse af.

I den forbindelse har vi blandt andet lagt vægt på følgende helbredsoplysninger:

Det fremgår af journaludskrift fra egen læge inklusive diverse epikriser **(bilag …)** den 30. november 2001: '47-årg mand, der igennem 15-20 år har haft psoriasis. Har igennem de sidste 7-8 år haft ledgener... Har aktuelt gået i ambulatoriet i et år... Med hensyn til pts psoriasis er der veludtalte psoriasisforandringer på begge albuer, samt nummulate plaques på såvel arme som ben. Er indstillet til indlæggelse på K. sygehus med henbl. på behandling.' Og videre den 3. januar 2002 'Henvist af spec.læge akut til behandling af psoriasis. Haft psoriasis gennem de sidste 20 år samt tiltagende ledgener. Er under indlæggelsen behandlet med Daivobet og tjærebade...'

Videre fra bilag … skal henvises til den 6. september 2004, som er den dato, hvor U.T. ligeledes underskrev helbredserklæringen. Her fremgår, at U.T. har 'Tiltagende ondt i ryggen, har dgl. døje med hævede led. Har udtalt udbrud for øjeblikket af psoriasis... Det drejer sig om en 50 årig arbejdsleder, som gennem mange år har døjet med ledsmerter, højst sandsynligt som følge fra hans psoriasis, som han også for øjeblikket har i relativ svær grad. Har haft mere eller mindre konstante rygsmerter seneste mådr. og kan ikke længere klare sit arbejde...'

Yderligere skal opmærksomheden henledes på, at følgende fremgår af bilag … den 3. november 2003: 'Buronil 25 mg 100 1 tablet 3 gange daglig, nervemedicin' Behandlingen med nerve/depressionsmedicin påbegyndes umiddelbart den 6. juni 2001, hvor det fremgår: 'Depressiv tilstand... Har god effekt fa 40 mg. Cipramil, hvorfor cont.' Tilstanden synes at fortsætte, idet det den 28. september 2004 fremgår: 'Nedtrykthed/depression. Stadigvæk deprimeret, fortsætter med Akarin 40 mg dgl.'

Af journaludskrift fra V. Sygehus, Reumatologiske ambulatorier **(bilag …)** den 28. september 2004, fremgår det, at U.T. 'har haft psoriasis gennem de sidste ca. 20 år. Har igennem de sidste 11-12 år haft ledgener. Set i reuma. amb. i flere omgange, sidst afsluttet i nov. 2007. Egen læge genhenviser nu pt., fordi han har haft mere eller mindre konstante rygsmerter i knapt 1 år og kan ikke længere klare sit arbejde som arbejdsleder. Udover de forværrede rygsmerter. Pt. oplyser, at lændesmerterne nogle gange stråler ned i bg. ben. Synes i denne forbindelse at han taber 'følelsen' i benene. Pt. har periodevis forværring af ledgener i form af smerter og hævelse. De afficerede led er alle fingerled, bg. håndled, albuer, skuldre, knæ og hofter. Desuden er der smerter i hø. 1. tå, der stråler op i foden. Generne i ovenstående led har været i form ømhed. Pt. har selv bemærket ledhævelser sv.t. hænder og fødder. Nogle gange er smerterne så stærke, at pt. ikke kan gå. Pt.s psoriasis er blevet værre i løbet af de sidste 6 mdr... Har igennem det sidste års tid følt sig generelt træt... Har dog haft nattesved næsten hver nat igennem de sidste 6 mdr. Har desuden haft øget tendens til at tabe ting på det sidste og føler at have færre kræfter i hænder og arme. Har periodevis sovende fornemmelse i både OE. og UE.'

Forholdene omkring U.T.'s psoriasis og ledgener og beskrevet igennem hele journalen fra V. Sygehus **(bilag …).**

Spørgsmål 1 findes ikke korrekt og fyldestgørende besvaret. Ovenstående er alle forhold som U.T. skulle have oplyst om ved besvarelsen af spørgsmål 1.

Spørgsmål 2
'Har du inden for de sidste 3 år været undersøgt/behandlet af læge, kiropraktor, fysioterapeut eller anden behandler, fået foretaget laboratorieundersøgelser eller været indlagt/-undersøgt på sygehus, ambulatorium eller lignende?'

Svar ad 2
'Nej'

Spørgsmål 2 findes ikke korrekt og fyldestgørende besvaret. Der henvises i det hele til 'Svar ad 1' som alle er forhold som U.T. skulle have oplyst om ved besvarelsen af spørgsmål 2.

Spørgsmål 4
'Er du for tiden fuldstændig rask?'

Svar ad 4
'Ja'

Spørgsmål 4 findes heller ikke korrekt besvaret. Der henvises i det hele til besvarelsen 'Svar ad 1'. Særligt vil vi gerne henvise til bilag … den 6. september 2004, der som tidligere nævnt er den dato, hvor U.T. underskrev helbredserklæringen. Her fremgår, at U.T. har tiltagende ondt i ryggen, dagligt døjer med hævede led, har udtalt udbrud af psoriasis samt at U.T. ikke længere kan klare sit arbejde.

Spørgsmål 5
'Er du fortiden fuldstændig arbejdsdygtig?'

Svar ad 5
'Ja'

Spørgsmål 5 findes ligeledes ikke fyldestgørende besvaret, idet U.T. var sygemeldt…

Det fremgår af journaludskrift fra V. Sygehus, Reumatologiske ambulatorier (bilag …) den 28. september 2004, at U.T., 'pga. sin ryg været sygemeldt siden d. 06.09.04' og 'kan ikke længere klare sit arbejde som arbejdsleder.'
Helbredserklæringen er underskrevet den 6. september 2004, det vil sige samme dag, som U.T. bliver sygemeldt.

Dette forhold fremgår ikke af helbredserklæringen, men skulle være oplyst i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål 5.

Det kan ud fra ovenstående udledes, at U.T. har fortiet en lang række helbredsforhold, hvor mange af helbredsforholdende har eksisteret i en lang årrække.

Selskabet har ladet antagelsesvilkårene ved korrekte og fyldestgørende oplysninger vurdere af vores lægekonsulent, der har vurderet helbredsoplysningerne ud fra sædvanlig forsikringspraksis. Såfremt oplysningerne havde foreligget på tegningstidspunktet, ville selskabet have afvist at tegne den af Kundeforholdsforsikringen omfattede gruppelivsforsikring og dermed også gruppeulykkesforsikring, fordi det er en forudsætning for gruppeulykkesforsikringens tegning, at gruppelivsforsikringen kan antages.

U.T.'s advokat henviser i klagen til, at forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 ikke finder anvendelse, idet fortielsen ikke er konkurrerende skadesårsag til ulykkestilfældet. Selskabet bestrider, at forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 ikke finder anvendelse i forhold til antagelse af gruppelivsforsikringen. Forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1 omhandler netop det forhold, hvor forsikringstager har afgivet urigtige oplysninger og selskabet ikke ville have overtaget forsikringen om det rette forhold havde været oplyst. Det afgørende er således ikke om fortielsen er konkurrerende skadesårsag, men derimod om selskabet ville havde overtaget forsikringen, jf. ovenfor.

U.T.'s advokat henviser i samme forbindelse til tre domme. Disse domme synes dog ikke relevante i den konkrete sag. I UfR 1952.278H fandt Højesteret det ikke antageliggjort, at selskabet ikke ville have overtaget forsikringen, hvis de rigtige oplysninger var afgivet. I UfR 1960.476Ø fandtes det efter det foreliggende betænkeligt at antage, at selskabet, om de rette forhold var oplyst, ikke ville have overtaget forsikringen. Og i UfR 1969.62H var forsikrede blevet forelagt et mundtligt spørgsmål uden nærmere uddybning, hvorfor det ikke fandtes at forsikrede burde være klar over, at han afgav en urigtig oplysning.

Der skal i den forbindelse henvises til ovenfor, hvor det er præciseret, at forsikringen er en Kundeforholdsforsikring omfattende gruppelivsforsikring samt gruppeulykkesforsikring. Gruppeulykkesforsikringen følger gruppelivsforsikringen og kan ikke i denne produkttype tegnes selvstændigt. Kan gruppelivsforsikringen ikke antages, gives der automatisk afslag på ulykkesforsikringen. Kundeforholdsforsikringen sælges som et samlet forsikringsprodukt.

Endvidere henviser U.T.'s advokat i klagen til forsikringsaftalelovens § 6, stk. 3, og gør gældende, at den udviste uagtsomhed er af meget ringe karakter. Selskabet er ikke enigt i den betragtning, idet U.T. har fortiet en lang række forhold, herunder psoriasis med ledgener igennem henholdsvis 20 og 12 år. Dertil har U.T. fået nervemedicin mod depression. Yderligere har selskabet hæftet sig ved, at U.T. bliver sygemeldt og går til lægen med omfattende helbredsmæssige problemer selv samme dag som U.T. underskriver helbredserklæringen. Selskabet bestrider derfor, at den udviste uagtsomhed er af ringe karakter.

Yderligere gør U.T.'s advokat i brev af 19. februar 2009 til Ankenævnet for Forsikring gældende, at U.T.'s tidligere forsikringsselskab PFA Pension var orienteret om U.T.'s psoriasislidelse, og at AP Pension har haft adgang til disse oplysninger, idet forsikringen er videreført til AP Pension. Dette er imidlertid ikke korrekt, og selskabet ser ikke i advokatens bilag …, at der skulle foreligge dokumentation herfor. Selskabet har ikke overtaget en forsikringsdækning fra PFA Pension og har heller ikke modtaget fortrolige helbredsoplysninger om U.T. Som det fremgår af advokatens bilag … har selskabet derimod til brug for antagelsen anmodet U.T. om at udfylde selskabets egen helbredserklæring.

Selskabet gør på baggrund af ovenstående gældende, at de manglende oplysninger
med rette har givet anledning til at annullere gruppelivsforsikringen, og at U.T. som følge heraf ikke har haft adgang til at tegne gruppeulykkesforsikringen alene, og at gruppeulykkesforsikringen er bortfaldet på baggrund heraf.

Såfremt Ankenævnet for Forsikring finder, at selskabet ikke har været berettiget til at annullere forsikringen, gøres det subsidiært gældende, at ulykkestilfældet ikke har medført en méngrad på mindst 25 pct., hvorfor U.T. ikke er berettiget til udbetaling af ménerstatning."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har afgivet urigtige oplysninger ved ikke i forbindelse med forsikringens tegning at oplyse om sin psoriasislidelse, sine ledgener, ryggener og depressionstilstand, der efter det oplyste havde bestået i længere tid forud for klagerens udfyldelse af helbredsoplysningerne. Da nævnet ikke finder grundlag for at tilsidesætte selskabets oplysning om, at livsforsikringen ikke ville være antaget, såfremt korrekte risikooplysninger havde foreligget ved tegningen, kan nævnet ikke kritisere, at selskabet i medfør af forsikringsaftalelovens § 6 med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet har opsagt forsikringen i dens helhed og herefter har afvist at yde forsikringsdækning som sket.

7. 75.582

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann